

column

De dinosaurus en de mastodont

Jelle Reumer

Na weken vol journalistieke ellende over omvallende banken, zelfmoordanslagen en een al dan niet dreigende griepandemie - je went eraan dat steeds te moeten lezen - stond er eindelijk weer eens een vette kop in de krant die mijn aandacht trok. "Laatste Britse dinosaurus op weg naar de slacht" kopte de *Volkscrant* op 23 oktober. *Yesss!*, denk je dan, dat gaat ergens over. Is eindelijk het monster van Loch Ness (ongetwijfeld een *Nothosaurus*-achtige hoewel die niet tot de dinosauriërs behoort) ontdekt en wordt het arme dier nu door kunstenaar Damian Hirst op alcohol gepreserveerd? Hebben de collega's van het Natural History Museum in Londen nu toch uit ruimtegebrek besloten om iets van hun rijke collectie over te doen aan de hoogst biedende? Gaat de *Diplodocus* uit de hal in South Kensington wellicht verhuizen? Of is er in de Engelse paleontologie iets spectaculairs aan de hand terwijl wij suffice Hollanders daar geen weet van hebben?

Niets van dat alles! De Engelse PTT, Royal Mail, wordt geprivatiseerd. U leest het goed. De dinosaurus uit de krantenkop is de Britse staatsfirma die wordt geacht de brieven te bezorgen. Dat doen ze niet zo goed (er zijn miljoenen brieven zoek) en bovendien te langzaam. Dus gaat het bedrijf in de verkoop, aan TNT of iemand anders, in de hoop dat het daarna beter wordt. Is de Royal Mail daardoor een dinosaurus? *Diplodocus royalmailensis*?

Het is een raar fenomeen. Dingen, mensen, organisaties die verouderd zijn, of groot en log, of groot en log én verouderd, worden dikwijls aangeduid met de term dinosaurus. Ik herinner me dat destijds de dikke Duitse bondskanselier Helmut Kohl ook wel werd vergeleken met een dinosaurus. We kennen ook het woord 'partijmastodonten'. Dat zijn dan de oudgediende grijsaards die een politieke partij (meestal tevergeefs) op het rechte pad proberen te houden. Hans Wiegel, Ruud Lubbers, Marcel van Dam - dat zijn in hun diverse partijen de mastodonten. Inderdaad is dat een raar fenomeen.

Dinosaurussen en mastodonten waren ooit optimaal aangepast aan hun destijds heersende milieus. De dino's waren de heersers van het late Mesozoïcum, de mastodonten van het late Kenozoïcum. Maar ondanks die optimale aangepastheid hebben ze het uiteindelijk niet volgehouden. Terwijl de ginkgo,

coelacanth en de degenkrab - de levende fossielen - nog altijd voortbestaan zijn de dino's (op de vogels na dan) en de mastodonten verdwenen. Over en uit, na de *Big Crunch* van de Krijt-Tertiairgrens respectievelijk het einde van de laatste ijstijd. Er gaat, zo moet ik wel constateren, iets tragisch van uit. Iets dat melancholiek stemt, dat bedroefd maakt over het verdwijnen van de ooit succesvolle giganten die niets en niemand leken te vrezen. We kunnen ze alleen nog maar in het museum gaan bekijken, stoffige en zwart uitgeslagen botten die met ijzeren stangen bijeengehouden moeten worden, of die in zware houten laden liggen te wachten op, ja, op wat?

Diezelfde gevoelens van melancholie overkomt de toeschouwer bij het aanschouwen van de teloorgang van zo'n ooit mooi bedrijf als de Britse staatsposterijen, of bij het aanhoren van de overbodige mening van onze partijmastodonten. Hun tijd is voorbij. De privatiseringsgolf is voor zulke bedrijven een *Big Crunch* van vergelijkbare orde als de KT-grens dat ooit was voor *Tyrannosaurus* en zijn kornuiten; het einde van de bedaaide partijpolitiek is voor onze politieke veteranen net zoiets als een plotselinge klimaatverandering dat was voor de mammoet, de mastodont en de wolharige neushoorn. De overeenkomst is daarom zo mooi dat de vergelijking snel gemaakt is. Dat is jammer voor de dino en de mastodont, maar ze moeten er maar aan wennen. Wij ook, als we weer eens zo'n ogenschijnlijk paleontologische term misbruikt zien voor het journalistieke effect.

Er is één troost voor de dino: ook het winterkoninkje, het staartmeesje en het ijsvogeltje zijn dinosauriërs. Die zou je nou niet meteen met afgeschreven bedrijven en afgedankte politici in verband brengen. Maar helaas ook niet met de bedrijven en politici van vandaag: daar zou ik respectievelijk eerder de veelvraat (*Gulo gulo*) en de blindmuis (*Nannospalax*) voor uitzoeken. Die zijn nog niet uitgestorven, maar de toekomst kan veel brengen.